

XXXII. évfolyam
Főszerkesztő:
Dr. MARTON ERNŐ
A szerkesztésért és
kiadásért felelős:
SCHÖN DEZSŐ
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TEL - AVIV, Schlesinger u. 9
Telefon: 29-98

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPI LAP

מזרח חדש
(אוי קלעט)
ערוך יומי בלתי מפלגתי בשפה הונגרית
שנה ל"ב
העורך: ד"ר א. מרטון
האחראי: דוד שן
המערכת וההנהלה:
תל-אביב, רחוב שלינגר 9

Páratlan méretű tisztogatási akció kezdődött Csehszlovákiában

Az eddigi hírek szerint állítólag már 7000 embert tartóztattak le - A középosztály végleges felszámolásáról, vagy pedig nagykiterjedésű összeesküvésről van szó?

Prága. — Szombaton újabb sorozatos letartóztatások történtek Prágában és Csehszlovákia többi részében azzal a nagy tisztogatási akcióval kapcsolatban, amelyhez hasonló méretű 1948 februárja óta még nem folytatott le a kormány. Eleinte úgy látszott, hogy a múlt héten elkezdett akció kizárólag a kapitalista rendszer maradványait, vagyis a kiskereskedők, kézműiparosok és szabadfoglalkozásúak ellen irányul, de azután kiderült, hogy a kormány ártalmatlanná akarja tenni és fel akarja számolni azt az egész társadalmi csoportot, amely a kommunista célkitűzések megvalósításának útját állhatná.

Kormányforrásból eddig még semmi féle nyilatkozat nem hangzott el a letartóztatásokkal kapcsolatban. A hírtelen jött, drámai tisztogatás okai tekintetében kétféle verzió van forgalomban. Egyes források szerint a kormány most határozta el a „TB” jelzéssel ellátott titkos osztályharc terv végrehajtását, melynek alapján teljesen fel akarja számolni azt, ami az egykori középosztályból még megmaradt. Más verzió szerint a csehszlovák kormány állítólag nagyszabású összeesküvést fedezett volna fel, amely Rajk László és társainak budapesti peréhez hasonló akcióra vezethet és amely főként a Vatikán, Jugoszlávia és az Egyesült Államok ellen irányulna.

A letartóztatások múlt vasárnap kezdődtek meg, nem egészen 24 órával azután, hogy egy rohanó autóból gyorstűzelő pisztolyokkal leltek négy embert. A titokzatos merénylet óta állítólag 2000-5000 ember, tartóztattak le egyedül Prágában, míg az ország többi részében további több ezer embert vettek őrizetbe. Kommunista magánforrásból vasárnap azt közölték, hogy az egész Csehszlovákia területén egy hét óta folyó letartóztatások „a legnagyobb földalatti összeesküvés ellen irányuló rajtaütés” eredményeként történtek. Ehhez hasonló kiterjedésű ellenforradalmi hálózatot még sohasem fedeztek fel azóta, hogy a kommunista párt hatalomra jutott. Eddig 2500-7000 ember tűnt el Prágában, — mondják jólérsült körök. A legtöbb letartóztatott ügyvéd, orvos és kiskereskedő. A letartóztatások sorozata még mindig folyik az egész országban. Beavatott kommunista forrás szerint ilyen nagyarányú rajtaütést még sohasem rendezett a kormány, amely azt hiszi, hogy a földalatti mozgalomban az amerikai hadsereg kémelhárító szerve-

zetnek is része van. Ugyanazon kommunista forrás szerint a kormány elhatározta, hogy kézrekeríti a kommunistaellenes földalatti hálózat vezetőit, akiket egyszersmindenkorra ártalmatlanná akar tenni. Prágához hasonló arányú letartóztatásokról érkeztek jelentések a morvaországi Brünnből, a csehországi Pilsenből és a szlovenszki

leg ki fogják vonni csapatokat Berlnből, amelynek katonai parancsnokságát az új kormány fogják átadni. A csapatok kivonása azonban csak „látszat-akció” lesz, minthogy a szovjetvezetben ott marad az a több, mint 300 ezer orosz kiképzésű néprendőrségi tag, aki végre fogja hajtani a szovjet hatóságok rendelkezéseit.

Berlinben az orosz csapatok közeli kivonulásával számolnak

Kedden választják meg a keletnémetországi köztársaság elnökét

BERLIN (—). Konrad Adenauer, a nyugatnémetországi kormány elnöke, vasárnap nyilatkozott a Berlinben szombaton megalakult keletnémetországi köztársaság ügyében. A kancellár szerint a szovjetvezetben megalakult és a kommunisták által ellenőrzött új állam „kezes csatlósá” Oroszországnak. A keresztény demokrácia párt és a jobboldali koalíciós pártok választási gyűlésén tartott beszédében Adenauer kijelentette, hogy a nyugatnémetországi kormány sohasem fogja sorsára bízni azt a 18 millió németet, aki szovjet uralom alatt él.

Diplomáciai körökben az a hír járja, hogy a keletnémetországi kormány megalakulása következtében az oroszok valószínű-

be fogja jelenteni, hogy a keletnémetországi néptanácsnak joga van minden külön megállapított szabályzat nélküli kormányozni és hogy az új kormány csak „a német népek” tartozik ezentúl felelősséggel és nem a megszálló hatalmaknak.

Berlin nyugati részében attól félnek, hogy az új keleti állam az egész várost igyekszik majd a maga fennhatósága alá keríteni. Vasárnap délután a nyugati részben levő városrész előtt óriási arányú tiltakozó gyűlést tartottak, amelyen állítólag közel 50 ezer berlini vett részt. A gyűlés szónokai azzal a felhívással fordultak a nyugati szövetségesekhez, hogy Berlint csatolják a nyugatnémetországi köztársasághoz.

Csak néhány napig marad Izraelben a közelkeleti vizsgálóbizottság

Azcarate dr. is jelen volt a bizottság luddi fogadtatásán, azután Beirutba utazott

Hivatalosan közlik: A gazdasági vizsgálóbizottság, amelyet az UNO nevezett ki azért, hogy a palesztinai háború által sújtott államok helyzetét tanulmányozza, vasárnap délután 3 óra 40 perckor

a luddi repülőtérre érkezett. A csoportban megérkezett Gordon Clapp elnök és három helyettese: Sir Desmond John Morton őrnagy (Anglia), Eric Lebone (Franciaország) és Kamil Gukcan (Törökország), valamint John N. Reedman, a bizottság titkára. A csoportot még hét szakértő kíséri, köztük egy sajtóreferens és jogtanácsos.

A csoportot a zsidó kormány nevében dr. G. Meron, a külügyminisztérium gazdasági osztályának vezetője fogadta, aki egyben tagja annak a bizottságnak is, amelyet a vizsgálóbizottsággal való kapcsolatok fenntartására a kormány kinevezett. Dr. Meront dr. J. Grünbaum, a külügyminisztérium gazdasági osztályának főtisztviselője kísérte, aki a zsidó kormánybizottság titkára.

A repülőterén jelen voltak az Egyesült Államok és Anglia követségeinek a megbízottai is. A bizottság tagjai a repülőtéren találkoztak dr. Pablo Azcarateval, a békéltető-bizottság főtáskarával, aki rövid megbeszélés után ugyanazon a repülőgépen Beirutba utazott.

A vizsgálóbizottság csak néhány napig marad Izraelben, hogy felvegye az előzetes kapcsolatot az izraeli hatóságokkal. Megbízólevele szerint a bizottságnak segítséget kell nyújtania a menekültek újból való letelepítésére és gazdasági talpraállítására és ezen a réven támogatni az érdekelt kormányokat fejlesztési üzemek megteremtésében és olyan gazdasági feltételek előkészítésében, amelyek a közelkeleti békét és biztonságot eredményeznek.

Damaszkuszban való elutazása előtt Gordon Clapp Attasz szíriai miniszterelnökkel tárgyalt. Clapp ezután fogadta az egyik táviratiroda munkatársát, aki előtte megcáfolta azt a hírt, hogy a vizsgálóbizottság Beirutban állandó titkárságot készül felállítani. A bizottság feladata — mondotta — egyelőre csak annyi, hogy megállapítsa a közelkeleti fejlesztési lehetőségeket és erre a rövid megbízásra nincs is értelme állandó jellegű titkárságot felállítani.

Szíria már hajlando együttműködni a bizottsággal

NEW-YORK, (Sta). A New-York Times beiruti jelentése szerint a gazdasági vizsgálóbizottságnak sikerült biztosítania a szíriai kormány együttműködését. Eddig a damaszkuszi kormány elutasító magatartása volt a legfőbb akadály a megkezdésére. A szíriai fővárosban ebben a kérdésben kiadott hivatalos jelentés szerint a szíriai hatóságok hajlandók együttműködni a gazdasági vizsgálóbizottsággal a menekültek segélyezésében és letelepítési lehetőségek megteremtésében. Ez a határozat lehetővé teszi a vizsgálóbizottság számára hogy elkészítse jelentését és a Közelkelet fejlesztési tervét, amely szervesen függ össze a menekültek újbóli letelepítésével. — írja a New-York Times.

Ugyanez a lap tel-avivi levelezőjének tollából megállapítja, hogy Izrael és az arab államok közötti ellentétek még nem jutottak megoldáshoz, főként mert az arab államok egymás között sem tudnak meg egyezni. Jeruzsálem kérdésében amely most az UNO tárgyalászatán fekszik, valószínűleg nem fognak keresztyülvehető megoldást találni, hacsak nem fogják a meg egyezés útját az UNO segítségével a Transzjordánia és Izrael közötti megállapodásban keresni. Izrael meg fogja tagadni az együttműködést minden Jeruzsálemben létesítendő nemzetközi hatósággal, kivéve, ha az kizárólag a szenthelyek ellenőrzésével foglalkozik. Izrael azt javasolja, hogy mind két fél tartsa birtokában a jelenleg megszállása alatt álló területet, az UNO pedig gyakoroljon felügyeletet a szenthelyek felett és biztosítsa az azokhoz való közlekedést.

Legutóbb — írja a lap — célások hangzottak el arravatkozások, hogy Szíria nem fogja ellenezni Jeruzsálem felosztását, ha Abdallah kifejezetten közölni fogja az óvárosra vonatkozó igényeit.

A Szovjetunió és Olaszország is tiltakozott Egyiptomnál a hajóik feltartóztatása miatt

A Dimitrij Donsky nevű hajó nem is érintette Haifát

Port Said kikötői hatóságai nem adtak élelmiszert és gyógyszereket a kikötőbe befutó „Dimitrij Donszkoj” orosz hajónak, mert az előzőleg a haifai kikötőben állomásozott. A kairói orosz követség tiltakozást jelentett be az ügy miatt az egyiptomi külügyminisztérium felé.

A beiruti rádió szerint, az orosz tiltakozó jegyzék megállapítja, hogy az egyiptomi hatóságok magatartása ellentmond Egyiptom nemzetközi kötelezettségeinek és a Szezeli-csatorna hajózási kapcsolatát veszélyeztetik. Az oroszok biztosítékot követelnek, hogy ezek az ese-

tek orosz hajókkal nem fognak megismétlődni.

Ugyancsa tiltakozott az egyiptomi hatóságok magatartása ellen az olasz követség is. Az olasz jegyzék hangsúlyozza, hogy a Szezeli csatornán áthaladó olasz hajókkal durván bánnak és mindenképpen megnehezítik közlekedésüket, amivel érzékeny károkat okoznak az olasz hajózásnak.

A londoni rádió a hírekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy a „Dimitrij Donszkoj” Singapore és Földközi-tengeri kikötők között közlekedik és legutóbbi útján nem is érintette Haifát.

Pozsonyból visszatoloncoltak 160 zsidót Magyarországra

A magyar hatóságok is elfogták 21 zsidót a csehszlovák határon

LONDON (—). Prágából érkezett hírek szerint a szlovákiai hatóságok visszatoloncoltak Budapestre 160 magyarországi zsidót, aki Izraelbe akart kijutni. A magyar kormány a menekültek kiszolgáltatása ügyében jegyzéket intézett a prágai kormányhoz, amelyben azt állította, hogy a szlovének között Rajk Lászlónak esetleg több bűntársa rejtőz. A megérkezés nyomán Pozsonyban összefogdosták az összes zsidó menekülteket, autókba rakták és fegy-

veres örök a határig kísérték őket, ahol a magyar határrendőrségnek adták át. A menekültek sorsáról nem tudnak semmit.

Egy budapesti hír szerint szökés közben letartóztattak 21 magyarországi zsidót. Valamennyien Csehszlovákiába akartak jutni. A bíróság előtt azt állították, hogy Izraelbe akartak kivándorolni. A bíróság tiltott határátlépésért egyenként 10 havi fogságra ítélte őket.

Mai vezércikkek

„HAAREC“:

A közellátási miniszter ígéretei

A közellátási miniszter összehívta pénteken a sajtó képviselőit és beszámolt a cenzúra-rendszert nyomon előállított közellátási helyzetéről. Dr. Dov Jozsef nem lepőztette a sok panaszt, amely a lakosság köréből a cenzúra-rendszerrel kapcsolatban elhangzott. Ezek a panaszok az utóbbi időben különösen a munkásság köréből jönnek. A miniszter elismerte, hogy anguszttusban a fogyasztó hivatalos husadagjának (friss és fagyasztott hus) csak egyharmadát kapta meg vagyis 222 gramot 750 gram helyett. A különbözetet részben konzervhúsban kapta meg. Nem csoda, hogy ilyen körülmények között erősen érezhető a táplálkozásban a fehérje hiánya. Feltételezhető, hogy a komplett hivatalos fejadag sem elegendi ki a lakosság szükségleteit, de a husadag lecsökkentése minden bizonnyal súlyos élelmiszeri problémát képez.

Mindnyájan örvendénk, ha javítani lehetne a husellátást, mert nehéz leszokni az étkezési szokásokról. Mégis két kérdést kell feltennünk, még akkor is, ha tudjuk, hogy ezek a kérdések nem lesznek népszerűek. Amikor a közellátási miniszter közölte a cenzúra-étlapját azt mondta, hogy ez a menü közellátási szakértők kutatásának eredménye. A miniszter biztosított arról, hogy az étrend megfelelő mennyiségű fehérjét tartalmaz és ennek táptértéke garantálja a szükséges munkaképességet. Miért jelenti be hát hirtelen dr. Jozsef a husadag megduplázásáról szóló tervét? Mert vagy tévedtek azok a közellátási szakértők, amikor azt mondták, hogy az 500 gramos hal- és husadag elegendő, ha más forrásokból, ugymlt például tejporból pótolják a fehérjeanyagokat. — ebben az esetben pedig revízió alá kell venni az egész tudást. Vagy igazuk volt a tudósnak, ebben az esetben pedig mi oka volt a miniszternek, hogy kétszeresére emelje a husadagot amikor deviza dolgában olyan nyomorúságos helyzetben vagyunk? A cenzúra-rendszer kényszerűség és ezért kötelességünk áldozatot hozni s meg kell változtatnunk mind az izlésünket, mind a szokásunkat. Tudományos menü szerint kell élnünk és ha a tudósok megállapították, hogy egyik, vagy másik szükségleti cikk mennyiségileg elegendő, kötelességünk azzal megelégedni. E pillanatban a kérdés a következő: vajon a közellátási miniszter új tudományos kutatás alapján jelentette-e be a husadag megduplázását? Avagy alapos az a feltevés, hogy dr. Jozsef azért jelentette be a husadag megkétszerezését, mert a munkásság körében emeli akarta a Mapáj reputációját? Tudott dolog ugyanis, hogy a munkásság étkezési dolgában sokkal konzervatívabb mint a polgári gondolkodású közeposztály.

Nem áll módunkban megváltoztatni meinket politikai nyomásra, vagy pártpolitikai kalkulációk szem előtt tartásával. Milyen értéke lehet dr. Jozsef proklamációjának, ha tudva tudjuk, hogyan áll az államkincstár deviza dolgában? Hogyan tehet a miniszter ígéreteket a menüre vonatkozólag, amikor mindenki tudja, hogy a valutáris helyzet az 500 gramos husadagot sem enged meg? De tegyük fel, hogy a pénzügyminiszter nagyobb összegeket fog előirányozni külföldi húsvásárlásokra, megint ott áll a kérdés: minek a terhére fogja kiutalni ezeket az összegeket? Egész idő alatt egy nagyon egyszerű de ugyanakkor roppant fájdalmas választás előtt állunk: vagy felhasználjuk a rendelkezésünkre álló kevés devizát élelmiszerbehozatalra, hogy úgy étkezhesünk, mint régen, vagy gépeket és más anyagokat vásárolunk ezen a pénzen, amelyek segítségével kibővíthetjük ipari és mezőgazdasági termelésünket. E téren nem a vaj és az ágyú között kell választanunk, hanem vaj a hus — és a termelőeszközök között. Felelős kormány a mi helyzetünkben a devizát elsősorban a termelés fokozására köteles fordítani. Ezen a téren csak egyetlen kikötés van: a nép egészségét és munkaképességét megfelelő módon biztosítani.

Dr. Dov Jozsef azt is elmondta, hogy mezőgazdasági termelésünk egyáltalán nem tart lépést a népességi szaporulattal. Amíg tehát nem jutunk abba a helyzetbe, hogy például takarmányt vessünk nem költethetünk devizát husbehozatalra. Pártpolitikai manőverek nem huzzák ki a jelszót a jobból: az élelmiszer tudományos követelményeknek megfelelően kell rendezni és minden könnyítést, amit az országfejlesztési beruházások rovására teszünk, áldás helyét átkot hoz az országra.

E pillanatban a kormány feladata nem az, hogy eleget tegyen a közönség követel-

Az új olék ipari üzemeket rendeztek be a natanjai Priman-gyártelepen

Nehéz a kezdet, de a kilátások biztatók — Csak a lakáskérdést kellene még megoldani

A natanjai volt Priman-gyár épületei különböző változásokon mentek keresztül. Éveken át itt voltak a Priman-művek konzervgyárai, majd a viharos napokban fitkos kiképzőtábor rendeztek be az épületben. Az utóbbi hónapokban a gyártelep 300 lóerős villanycentrálét kapott és visszatért eredeti rendeltetéséhez — az iparhoz. A hatalmas épülettömbben több üzem is kapott hajlékot.

Az első kooperatív amelynek „Häolc“ a neve, hét lengyel olé alapította, Valamennyien szakértői a gázoz- és fagyaltkészítésnek. Minden munkát maguk végeznek el. Rendbehozták a munkatermet, válaszfalakat állították fel a falakat lefestették. Termékeiket saját autójukon juttatják el a vevőhöz.

Az üzemben csupa vadoztatú automata-gép dolgozik. Az olék Olaszországban szerették be a gépeket. Ez a cég látja el a gázzal és limonáddal az egész északi sávot. Öt ezer üveget termelnek naponta. Ha az élelmiszerügyi felügyelőségtől megkapják a fagyalt- és ostayakészítéshez szükséges nyersanyagokat, naponta 600 liter fagyaltot és 500 kiló ostayt fognak előállítani. Ehhez a munkához 30 munkást kell foglalkoztatni. A polgármesteri hivatal segítségükre volt eddig az engedély megszerzésében. Remélik, hogy sikerül az üzemet kibővíteniük. Egyetlen gondjuk a szék. A családtagok a bét-ldi és kirjat-motzkim oléfaborokban vannak szétszórva és nagyon szeretnék, ha itt élhetnének együtt, munkahelyük mellett.

Erdélyi olék — a halspecialisták

Hausz Ábrahám erdélyi új olé külföldön tanulta meg a halkonzerválás mesterességét. Saját patenti is van, amit két társával együtt — ugyancsak Erdélyből származó olék — ki is használ. E pillanatban öt füstölőjük van. Napi produkciójuk 500 kiló pácolthalt és 800 kiló füstölt hal lesz. A halat főleg külföldről hozzák de igen büszkék a készárai halakra. A Hausz-féle patent kitűnően bevált. „A mi füstölők — mondotta Hausz Ábrahám — olyan pácolt és füstölthalt fog szállítani az izraeli piacnak, amely felveszi a versenyt a legfinomabb külföldi hallal.“ Ugy a patenttulajdonos mint két társa sikungondokkal küzd. Családjuk még mindig a chederai bét-olmban van. A másik kérdés a halellátás. Ha a miniszterium kitálja az igényelt halmennyiséget, ez a haluzem 15 családnak fog megélni és munkát biztosítani.

Csehszlovák olék modern butorgyára

Az erdélyi üzem mellett csehszlovák olék butorgyártat állítottak fel. A tulajdonosok híres szakemberek. Előbb a gyárépület alatt levő pincheleiségben húzódtak meg családjaikkal, utóbb azonban sikerült egy svéd barakba költözniük. Az üzem viszont a legmodernebb gépekkel van felszerelve. Jelenleg 20 ajtót és 40 ablakot gyártanak naponta a natanjavidéki síkmok szá-

mára. Az üzem jelenleg 12 csehszlovákiai olécsaládnak ad munkát, viszont, ha a gépek teljes kapacitásának kihasználására kerül sor, 60 munkás fog dolgozni a gyárban.

Belga olék cipőgyártat hoztak magukkal

Jiszrael Tabakman belgiumi cipőgyártat csak egy részét hozta át eddig. Sajnája, hogy az üzem itt is a cég idegenhangzása nevével kénytelen használni. A cég neve: Star (csillag). Tabakman örömmel vette volna fel a „Kocháv“ héber nevet, de ilyenévi cipőgyár már létezik az országban. Az üzemben e pillanatban hat munkás dolgozik. Heten ként 150 pár cipőt készítenek. Az üzem most költözködés alatt áll és ha megérkezik az egész belgiumi felszerelés, a termelés heti 600 cipőre emelkedik és az üzem 30-40 munkást fog foglalkoztatni.

Lengyel és Csehszlovák kerámiai szakértők kipróbálják a negevi anyagokat

Ez a kooperativa is hét tagot számol. A gépeket Németországból hozták. A szakemberek jelenleg csak külföldi kaolimból kémmát a németországi ORT-szakiskolákban szült konyhaedényeket készítenek. Belföldi anyagokból kvarcot, gipszet és porcellánt használnak. Most azonban egy negevi anyagot kísérleteznek, amely hasonlít a kaolinhoz. Ugy vélük, hogy rövidesen elérjük céljukat, hogy százszázalékos belföldi anyagokból gyártásuk a kerámiai edényeket. Ha megérkezik a többi gépek külföldről husz tagra akarják bővíteni kooperatívájukat.

Csehszlovákiai olé autogarázsa

Martin Löwenstein 27 éve dolgozik már szakmájában. Szereti a munkát és bizakodással néz a jövő elé. A garázs a főt mellett fekszik az épületek frontjában. Kizárt dolog, hogy a Natanjára robogó autók ne állnának meg a műhelye előtt. Igaz, hogy e pillanatban csak négy munkással dolgozik, de reméli, hogy ez a létszám huszra emelkedik. Löwensteinnek síkungondjai sincsenek: a család a garázs mellett lakik egy szobában, amelynek egyetlen szépséghibája, hogy nincs mellette konyha.

Bergen-belseni olék villanymosodája

Ezek az olék a legmodernebb mosodabereendezést hozták magukkal. De ez csak egy része a berendezésnek. A gépek másik része a Dromit-hajón volt, amelyet annak idején zároltak. Ha sikerül megkapniuk azokat a gépeket is a napi produkció 800 kilóra fog emelkedni. Elsősorban a hadseregnek és az oléfaboroknak akarnak dolgozni.

Ez egyébként az egyetlen kooperativa, amelynek tagjai nem százszázalékosan új olék. Az egyik társ régi natanjai lakos.

Ugy hírlik, rövidesen kiírják a szomszédépületet is, amelyben papirgyártat állítanak fel.

A Priman-gyár épületei különböző változások után visszatértek eredeti rendeltetésükhöz — az iparhoz.

Mit látott dr. Eljasiv a kelet európai államokban?

Magyarországon bizonyos javulás remélhető az aljja kérdésében — A zsidóság helyzete a népi demokráciák országában — Miért nincs magyar követség Izraelben?

Az újságírók szokatlanul nagy számban jelentek meg dr. Smuel Eljasivnak, a külügyminisztérium kelet európai osztályvezetőjének vasárnap délutáni sajtófogadásán. Ez a kivételes érdeklődés egyrészt dr. Eljasiv személyének szolgált, aki a külügyminisztérium egyik legkényesebb felelősségű posztján áll, másrészt pedig annak, hogy dr. Eljasiv csak a napokban érkezett vissza kelet európai körutjáról és így az ottani benyomásairól, tapasztalatairól, tárgyalásairól és az ottani életéről szóló beszámolója joggal tarthatott számot fokozott érdeklődésre. Eljasiv dr. nyilatkozata meg is felelt a várakozásoknak, habár valószínű, hogy az, amit érthető okokból elhallgatott,

ményeinek és bármilyen áron biztosítsa számára a husosfazekat. A kormány kötelessége megmagyarázni, hogy a közönség azzal meg nem veszi ki részét a kiltában, hogy lelkesezik az aljjaért, hanem minden polgárnak kötelessége tényleges áldozatokat hozni, hogy ezáltal fokozzuk az állam befogadóképességét. Reméljük hogy az izraeli közönség elég értelmes és megbékélt a kényserhelyzettel, ha tudja, hogy ezáltal hozzájárul az állam alapjainak megszilárdításához és nemzetvédelmünk és biztonságunk fokozásához.

vagy évtizedes multi diplomatákra is dícséretes simulékonysággal megkerült, sokkal érdekesebb lett volna.

Lázás újajéjtó munká folyik mindenütt

A legszembetűnőbb közös vonás valamennyi kelet európai államban az a hallatlan erőfeszítés, amelyet a háboru pusztításainak eltüntetésére és az ország újajépítésére tesznek. Legerősebben ezt a feszült igyekezetet Budapesten és Varsóban lehet érezni, ahol valóban csodálatos eredményeket értek el ezen a téren. Budapesten például megmutatták a Dunaparton azt a házat, amelyet a németek utolsó percig tartottak és ahonnan kíméletlenül ágyúzták a magyar fővárost. Az épület annakidején romhalmazzá lett, de most ismét ott áll a régi helyén, mintha semmi történt volna. Sehhol még a nyomát sem látni romoknak.

A jugoszlávok a mi ifjusági chalu. képzésünk mintájára mozgósították a 16-26 éves ifjuságot, amely a nyári vakációját táborokban tölti és tízezerszámra vesz részt a romok eltakarításában és az újajépítésben. Ez a fiatalág többek között azt a feladatot vállalta magára, hogy a jelenlegi főváros közelében fel-

építi Uj-Belgrádot és ez lesz majd Jugoszlávia jövőendő fővárosa. Az építési munkálatokat 12 évre tervezik.

A kelet európai országok egyetése már leküzdötte a gazdasági nehézségeket. Az élelmiszer megjavult, az emberek jobban ruházódnak és általában észrevehető, hogy jobb a gazdasági helyzet, mint néhány évvel ezelőtt volt. A legtöbb helyen a gazdasági élet állomásátása már befejeződött, vagy közeljár a befejezéshez, vannak azonban országok, ahol még léteznek a magángazdálkodás maradványai, habár ezek a gazdasági ágak is egyre nagyobb állami ellenőrzés alá kerülnek.

Zsidó szempontból a helyzet nagyon eltérő

Zsidó szempontból a helyzet az egyes kelet európai országokban meglehetősen eltérő. Bulgáriában és Jugoszláviában, min, ismeretes, jóformán már nincsenek zsidók. Remélhetőleg rövidesen ugyanez lesz a helyzet Csehszlovákiában és Lengyelországban is. Azok a zsidók, akik még ott élnek, többnyire ugyancsak készen állnak az aljja, de különböző magánok miatt még nem hagyhatják el jelenlegi lakóhelyüket. Bulgáriában a zsidóságot hivatalosan az ugynevezett konzisztórium képviseli, amelynek élén cionistaellenes beállítottságú zsidók állnak. Ez a konzisztórium szerette volna megakadályozni az aljja, de a kormány úgy döntött, hogy nem gördít akadályt azok útjába, akik el akarják hagyni az országot. Egészen más a helyzet Jugoszláviában, ahol a zsidóság hivatalos képviselőinek az élén régi megbízható cionisták állnak. A kormány itt is a legmesszebbmenő jóindulattal kezeli az aljja kérdését. A belgrádi hitközség a zsidó államnak ajánlotta saját székházát, a kormány hozzájárulásával — és most ebben az épületben van az izraeli követség. Jugoszláviában a háboru alatt majdnem az egész zsidó lakosságot kiirtották a németek és a megmaradtak nagyrésze már itt él Izraelben. Bulgáriában jogos büszkeséggel emlegettek, hogy az ottani zsidóság közül senkinek pusztult el és a szófiai kormány azóta is a legmesszebbmenő megértést tanúsította a zsidó lakosság Izraelbe való áttelepülése tekintetében.

Lengyelország magatartása kihatással lehet Magyarországra és Romániára aljjaállatására

Lengyelországban erős propaganda folyik az aljja ellen. Izrael nehezségeit elutlozták és ezzel bizonyos mértékig varakozó álláspontra készítettek jödeleg úgy a zsidó lakosságot, mint a hivatalos követséget. Akkor jártam éppen Varsóban, amikor a lengyel kormány elhatározta, hogy engedélyezi a szabad aljja. Nagy napja volt ez az ottani zsidóságnak. Lengyelországban ugyanis még mindig erőteljes cionista mozgalom van, amely állandóan ébren tartja a tömegek érdeklődését, a zsidó állam iránt. A lengyel kormány határozata nagyon komoly lépés. A kérdés csak az, hogy az aljja zsidók mit hozhatnak majd magukkal. A lengyelországi zsidók ugyanis elég jól elhelyezkedtek az ország gazdasági életében. Sok iparvállalat és műhely van zsidó tulajdonban, amelyet szeretnének teljes berendezéssel együtt magukkal hozni. Azt sem lehet még tudni, hogy hány zsidó fog aljjaizni Lengyelországból. Az erre vonatkozó becslések különbözőek. De abban mindenki egyetért, hogy a lengyelországi aljja útjára attól függ, hogy az első csoport milyen fogadtatásban részesül Izraelben és hogyan gondoskodnak majd róla. Ez sorsdöntő lehet más kelet európai országok aljja szempontjából is. Mert ha Lengyelországból minden zsidó aljjaizni fog, aki akar, odaállhatunk majd Magyarországra és Románia kormányai elé és megkérdezhajjuk, hogy miért ne követhetnek ők is Lengyelország példáját?

A magyarországi és romániai aljja kilátásával kapcsolatban ezidőig semmi öröndetes közölni való nincs. — folytatta dr. Eljasiv. — Lehetséges, hogy Magyarországról kiengednek bizonyos számú zsidót, de Románia kormánya jelenleg teljesen negatív álláspontot foglal el az aljja kérdésben. Az újságírók által feltett kérdésekre válaszolva dr. Eljasiv ezzel kapcsolatban még hozzáfuzte, hogy a magyarországi aljja keretéről még korai volna számiszertú jóslásokba bocsátkozni. Lehetségesnek tartja, hogy Magyarországon az aljja kérdés terén valamilyen változás legyen.

Megváltozott az orosz ember alaptermésze

Ezután tért át dr. Eljasiv oroszországi tapasztalataira. A külügyminisztérium kelet európai osztályának vezetője ezelőtt 28 évvel hagyta el Oroszországot és amikor most visszatért, a legérdekesebbnek és a legjellemzőbbnek azt a változást látta, amely az orosz ember alap-

Biztosítsa helyét a Hitachdut Oléj Hungária Szimchat-Tora bálján

Műsor - Szépségverseny - Tombola - OKTÓBER 15-ÉN SZOMBAT ESTE fél 9 órakor (Basel u. 35)

JEGYELŐVÉTEL: HOH, Tel-Aviv, Lilenblum 33, Jámbor-könyvtár, Allenby 84, Fuchs Marcell, Jaffa, Hanna Szenes 3.

természetében állott be. Az orosz polgár megtanulta a legfőbb pontosságot, a legszigorúbb fegyelmeztséget, a rendet, a tisztaságot és az udvariasságot. Oroszországban ma sehol sem látni részeg embert és senkinek dob el az ucán még egy gyufaszálát sem, hanem ösztönösen járda szélén felállított szemétkosárba hajítja. A másik jellemző változás Oroszországban a kivételesen fejlett kultúrát. Ennek egyik legjellemzőbb megnyilvánulása az, hogy talán sehol a világon nincsen annyi könyvelő- és könyvtáros, mint Moszkvában. Az utcákon, a kapualjakban, a villamosmegállóknál, a földalatti vasút mentén, általában mindenütt rengeteg kioszk van, tele a legkülönbözőbb komoly könyvekkel és ezeken a helyeken állandóan rengeteg ember csoportosul. Hasonlóképpen nagyon sok a különböző kulturális, tudományos és politikai előadás. A színházról az oroszok egyenesen kultuszt csinálnak. A színházak, amelyek előadásai rá mindenütt lehet jegye, váltani, állandóan zsúfoltak és az emberek a legnagyobb figyelemmel és műveltséggel nézik végig a 4-5. órási előadásokat, amelyek igen magas színvonalúak.

Milyen az élet Izraeli moszkvai követségén?

A gazdasági helyzettel kapcsolatban dr. Eljasiv megemlítette, hogy mi jobban öltözködünk, mint a moszkvaiak, akiknek általában egyszerűbb a külső megjelenésük. De amint mondják, ebben az évben lényeges javulás állott be ezen a téren. Az üzletekben bőven lehet új holmit kapni, természetesen jegyre, ugyancsak élelmiszert is elegendő van és az árak nem túlzottak.

Eljasiv dr. hosszabban beszélt Izraeli moszkvai követségről, amely a város egyik legszebb helyén és legszebb épületében van. Az Izraeli követség nagy érdeklődést és megbecsülést, váltott ki a diplomáciai életben, nemcsak újdonságát, hanem a belső életrendjével is. Különösen felfigyeltek a követség tagjainak viszonyában fennálló demokratikus helyzetre, hogy a követ és a szakács, meg a sofőr egy asztalnál ülnek. Különösen népszerűek Moszkvában az Izraeli követség és a követségi fogadásai, amelyek társadalmi események lettek az orosz fővárosban. De az orosz hatóságok és hivatalos körök magatartása tekintetében sem lehet, semmi kifogás. Ami pedig az orosz sajtó illeti, — ellentétben más kelet-európai államokkal, — a legtöbb moszkvai lap a legfőbb pontossággal és korrektséggel foglalkozik a zsidó állammal és annak ügyével.

Az érdekes beszámoló után az újságírók a kérdések tömegével halmozták el dr. Eljasivot, aki többek között például újra kijelentette, hogy semmiféle különleges megbízatás nem volt egyetlen kelet-európai országban sem. Hangsúlyozta, tan állította azt is, hogy nincsen szó a kelet-európai követsége átvezetéséről. Beismerte, hogy látogatását különbözőképpen fogadták az egyes kelet-európai országokban. Habár bizonyos helyen nagy figyelemmel kísérték az Izraeli eseményeket, a héber sajtó befolyása alig érezhető a népi demokráciák országai-ban.

Panaszok a Kól Jisráél ellen

A kelet-európai zsidóság egyik legkomolyabb panasza a Kól Jisráél ellen irányul. Eljasiv dr. megállapítása szerint a rádióknak még nem sikerült betöltenie azt a fontos szerepet, amely reá hárul éppen ezekben az országokban. Magyarországon és Bulgáriában részint nem lehet hallani az Izraeli rádiót, részint pedig nem értik a nyelvét sem. Mással az a panasz, mint például Romániában, ahol jól lehet hallani a Kól Jisráélt, hogy a közvetítések időpontja nem megfelelő. Mindeneknek a fogyatékosságoknak a kiküszöbölése, egy megfelelő erősítésű adóállomás és megfelelő időbeosztású műsor beállításával. dr. Eljasiv szerint, rendkívül fontos lenne ugy Izrael, mint a kelet-európai galut szempontjából.

Arra a kérdésre, hogy Magyarország miért nem állított még fel követséget Izraelben, dr. Eljasiv az, válaszolta, ez semmiféle összefüggésben nincsen azzal, hogy Izraelnek is közös követe van Csehszlovákia és Magyarország részére. Több olyan európai állam is van, ahol Izraelnek már van diplomáciai képviselője és azok még nem nevezték ki a maguk követét Tel-Avivba, vagy a követ eddig nem érkezett meg. Ez a helyzet

A jelenlegi koalíció felbontása a Mapam kormánybalépésének első feltétele

A másik főkövetelés az árindex revíziója

Ezen a héten kezdődnek meg a tárgyalások a Mapaj és a Mapam között a kormánykoalíció kiszélesítéséről. Mindkét pártot komoly érdekek fűzik ahhoz, hogy a tárgyalások még a Kibuc Hameuchad kongresszusa előtt megkezdődjenek, amelyet a közeli napokban tartanak meg Givat Brennerben. A Mapam kedre hívta össze politikai bizottságát, amely ki fogja jelölni a tárgyalások levezetésére kiküldött bizottság tagjait. Ezen az ülésen fogják megfogalmazni a pártvezetőség válaszelevelét is a Mapaj meghívására. A Mapam köréből nyert értesülések szerint ebben a levélben a pártvezetőség még nem ismerteti a kormányba való belépésének feltételeit, de a politikai bizottság minden jel szerint a kormányba való belépés első feltételül a jelenlegi kormánykoalíció megszüntetését fogja követelni.

A Mapam csak teljesen reorganizált kormányban hajlandó résztvenni, amelyben a két munkáspárt vinné a vezetőserepet. Ehhez a munkás többségű kormánykoalícióhoz csatlakoznának a többi pártok, a Mapaj és a Mapam kölcsönös megegyezése alapján.

Ez a felfogás nem azt jelenti, hogy a Mapam nem lesz hajlandó együtt kormányozni a jelenlegi kormánykoalíció pártjaival, hanem azt, hogy elképzelése szerint a kormányon belül a Mapaj és a Mapam miniszterei álló szűkebbkörű kabinet tartása kezében a kulcsfontosságúkat.

A kormánykoalícióra vonatkozó tárgyalások egyelőre enyhítik a politikai harcok életét. A két munkáspárt, a tárgyalásokra való tekintettel még voltaképpen meg sem kezdte propagandáját a közelgő községi választásokra, mert a Mapam a kormánykoalíciós megbeszélések sikerétől teszi függővé, hogy együtt megy-e a községi választásokon a Mapajjal, vagy pedig önálló listával indul.

Pillanatnyilag elült a harc a Kibuc Hameuchadban is, az egyetlen hisztadruti telepítési szektorban, amelyben a Mapam többségre jutott és számbeli fölényt a baloldali beállítottságú új településekkel is fokozta. A Mapamnak ez a nagyfontosságú csoportja, úgy, mint a Somér Haacur kibucnak fedőszervezete, a Kibuc Haacur, szeretné a Mapamot a kormányon látni, azzal a feltétellel, hogy a Mapaj engedjen a párt ama követelésének, hogy a drágasági indexet kiigazítsák.

Az index és a bérleszállítások problémája lesz, a fenti szempontok mellett, a kormánykoalícióra és a hisztadruti választásokra vonatkozó tárgyalások döntő fontosságú pontja. Ismeretes, hogy a Hisztadrut vezetőségének utóbbi ülésén a Mapaj hozzájárult a drágasági index felülvizsgálásához, de megtagadta annak a követelésnek

a teljesítését, hogy ne hajtsák végre az index csökkentése következtében októberben esedékes bérleszállításokat.

Hír szerint a Mapaj, amelynek vezetőköreben attól tartanak, hogy az indexkérdés kerékkötője lehet a tárgyalásoknak, kiegészítést keresnek.

Lehetséges, hogy az október 15-én a Gyáriparosok Szövetségével esedékes tárgyalások során a Hisztadrut nem fog hozzájárulni olyan méretű bérleszállításhoz, mint amelyet az index csökkentése jogosulttá tenné. Ebben az esetben a szeptemberi árleszállítást nem fogják beakadályozni az új bérmegeállítással.

Az októberi bérleszállítások küszöbén a Mapam sem készült a tárgyalásokra való tekintettel, nagyobb bérmegeállítással. A párt szakszervezeti bizottsága a munkahelyek

Két napon belül a haifai petróleumfinomító megkezdi a munkát

Gondoskodás történt a nyerspetróleum rendszeres szállításáról

G. W. Dickens, a haifai petróleumfinomító igazgatója visszatért Londonból, ahol megbeszéléseket folytatott a vállalat központi igazgatóságával. Viszsaérkezésekor az igazgató fogadta az egyik amerikai távirati iroda munkatársát, akivel közölte, hogy a petróleumfinomító két napon belül felveszi a munkát, minthogy már elegendő nyersanyag áll az üzemek rendelkezésére. A továbbiakban közölte, hogy megtették minden intézkedést a nyerspetróleum

munkástanácsainak Mapam-tagjaival tanácskozásokat folytatott, milyen legyen a Mapamhoz tartozó munkásság magatartása a bérleszállításokkal szemben.

A párt felhívást bocsátott ki, amelyben megállapítja, hogy jelenlegi nem kielégítő élelmiszer viszonyok mellett a bérleszállítások katasztrofálisan sújtják a munkásság fizikai erejét.

A tanácskozások során felvetették annak lehetőségét is, hogy új sztrájkmozgalmat szervezzenek, akárcsak június közepén történt. Judin, a tel-avivi munkástanács vezetőségének Mapam-párti tagja a bérleszállítások elleni harc egyik hatékony módját abban jelölte meg, hogy a munkásság „olyan értékes munkát nyújtson, ahogyan fizetik”, vagyis a munkatéljesítmény csökkentésével reagáljon a bérleszállításra. Egyes szónokok azonban kétségüket fejezték ki afelől, hogy

a júniusi sztrájkmozgalmak sikertelensége miatt a munkásság hajlandó lesz-e követni a Mapam vezetőségének sztrájkra utasító felhívását.

A tanácskozáson végül határozatot fogadtak el, amely elítéli a Mapajt a Hisztadrutban és a kormányban egyaránt követett politikájáért, amely — a határozat szerint — nem számol a munkásság érdekeivel.

rendszeres biztosítására az üzemek számára.

Min, ismeretse, eddig már három hajórakomány nyersolaj érkezett Haifára, összesen 50 ezer tonna áruval.

A vállalat igazgatója állandó kapcsolatot tart fenn a pénzügyminisztériummal a munka felvétele kérdésében. A legutóbbi napokban próbatüetések történtek a kazánokban és bejáraták a gépeket.

A jeruzsálemi Neturé Karta

ujabb szombati tüntetést rendezett

A fanatizált tömeg többször is összeverekedett a hatóságokkal és a polgársággal. — Kövekkel dobálták meg az UNO-megfigyelők autóját is

A jeruzsálemi Neturé Karta csoport szombat délután újabb botrányos tüntetést rendezett. A körülbelül 200 főnyi tüntetőcsoport a Strausz-uccában, a Bkür Cholim kórház közelében gyülekezett. A tüntetés azzal kezdődött, hogy kövekkel hajigálták meg az összes arra haladó polgári és katonai gépkocsikat, ugyancsak telezsúrták az

egész uttestet szögekkel. Néhány perccel később már verekedésre került a sor. A kivonuló rendőrség kénytelen volt több riasztóövést leadni, hogy a vakbuzgó tömeg szétoszóródjék.

Félóra sem telt bele és a tüntetők a városháza előtt gyülekeztek. Amram Blan rabbi, a csoport egyik vezére beszédet tartott és felszólította a híveket, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel küzdjenek az „eretnek clonista” városvezetés ellen. A tüntetés idején átröbögött a városháza előtt az UNO-megfigyelők autója, mire a csoport tagjai kövekkel bezúrták az autó ablakait. A városházától a Herzl-uccán keresztül a Ráv Kuk utcába vonultak a tüntetők, ahol katonákból és polgárokból álló csoporttal ütköztek meg. A két tábor formális közelharcot vívott egymással. A kivonuló rendőrség csak több riasztóövést után bírta szétoszlatni a tömeget.

Kis idő múlva a Neturé Karta csoport megint összeverekedett. Blum rabbi ismét szókolni kezdett, de az ifjúság lehurrogta és hangja éktelen zajba fulladt. A rabbi ekkor chaszid-dalt intonált, a hívek felvették a dalt és pillanatok múlva az egész csoport az ut közepén táncolt. Az ifjúság a táncolók közé állt és ezután a késő esti órákig együtt táncolt a két csoport.

Jaffaiak!

GOLDSTEIN

mészárszékekben

JAFFA, SALAHI 137

Feliratkozás huskiosztágra okt. 14-ig. Tiszta és pontos kiszolgálás!

Elmeorvosi szakértő kihallgatását rendelték el a parlamenti fegyveres botránycsináló ügyében

A tel-avivi járásbírósg vádтанácsa tegnap kezdte tárgyalni Abraham Cifati ügyét, akit néhány héttel ezelőtt a Kneszet karzatán tartóztattak le, amikor a kezében töltött ismétlőpisztollyal hadonászott. Cifati ezt megelőzőleg fantasztikus tartalmú füzetet terjesztett a képviselők és a kormány tagjai között, a vallások templomának felépítéséről Jeruzsálemben az UNO védnöksége alatt.

Az ügyesség jogtalan fegyverviselés, és közszend háborítással vádolja Cifati, aki fogsága alatt, rendkívül legyengült, mert letartóztatása óta csak tej és izlék és tiltakozása jeléül szilárd ételt például Csehszlovákia és Lengyelország esetében. A kérdés oka dr. Eljasiv szerint bizonyos esetekben költségvetési nehézségekben, illetve takarékosági szempontokban keresendő, másrészt, pedig a régi hivatásos diplomáták eltávolítása folytán sok helyen nincsen elegendő számú ember, aki a diplomáciai pályához szükséges képzéssel és nyelvtudással rendelkezne. De mindenütt már folyik az új diplomata-generáció kiképzése.

nem vett magához. A vádirat felolvasása után a bíró megkérdezte, hogy bűnösnek érzi-e magát, mire Cifati így válaszolt: „Mindaz, amit a vádratban írnak, igaz. Elítélhetnek engem ezért, de azt kérem a bírótól, hogy olvassa el a füzetemet. Ez minden, amit kívánok.”

Dr. Ljifkin bíró megígérte a vádlottnak, hogy elolvassa művét és annak egyik példányát az iratokhoz csatolta.

A tárgyaláson néhány rendőrtisztet hallgattak ki. Finkel felügyelő, aki a rendőrség részéről a vádat képviseli, azt javasolta, hogy a bíró hallgasson ki egy elmeorvos-szakértőt, minthogy a vádlott a bít-jámi elmeorvosintézet felügyelője alatt áll és nem bizonyos, hogy felelős tetteiért. A bíró helyt adott a kérésnek és bejelentette, hogy a csütörtöki folytatódó tárgyalásra beidézi a bít-jámi elmeorvosintézet főorvosát. Végül a bíró azzal a kéréssel fordult Cifathoz, hogy függessze fel az éhségstrájkot, amelynek nincsen semmi értelme. Cifati azonban kijelentette, hogy továbbra is csak tejet hajlandó inni, amíg nem szolgálnak neki igazságot.

5710 Tisri 17, hétfő
1949 október 10

Es elindult a frigszekrénytakaró...

A frigszekrény nem indult el. Az ott maradt. A tóratekeressel és a hitközség tagjaival együtt a tűz marta. Léka lett. Csak a frigszekrénytakaró maradt épen. 978 darab. Azt hozták ide Európából. Azonkívül néhány száz ezüst tóramutatót, színezüst tórákoronát s néhány száz ezüst chevra-kadisa perselyt.

Ott fekszenek mind a vallásügyi minisztérium épületében, gondosan becsomagolva, lánának nevezett tömegsírjukban, dicső multu zsidó hitközségek utolsó maradványai.

Ma reggel viszik el a „szállítmányt” Jeruzsálemba, hogy örök nyugalomra helyezték. Csapán egy ládat bontott. Tak ki mutatóbá. Benne találtak a nagyváradi templom ezüst menóráját, a soproni tóratekarót, a galántai tóra mutatót, a hevesi aranyhímzésű frigszekrénytakarót, és a békési chevra-kadisa ezüstperselyét.

A frigszekrénytakaróra himzett aranybetűk lángokban égve bosszuért káltanak: „Kelj fel Mindenható és üzd el ellenségeidet!”

Csak a békési chevra-kadisa ezüstperselye maradt némán. Nem csörögtek többé.

A „cedáká” nem mentette meg a haláltól a békési chevra-kadisa tagjait. Örökre elnémtak. Őket siratja az elárvult persely...

(M. S.)

— Weizmann államelnök ma indult haza Párisból. Párisból jelentik: Dr Chaim Weizmann államelnök és felesége, valamint Arnon örnagy, az elnök adjutánsa Izraelbe vezető útján Párisba érkezett. Az elnök és kísérete ma indul haza repülőgépen.

— Az osztrák választások első eredményei szerint a kormányon levő katolikus néppárt megszerezte a szavazatok 50 százalékát. A függetlenségi blokk, amelynek élén volt náci vezető állanak 27 százalékot a szocialisták 22 százalékot kaptak a szavazatokból. Az eddig nyilvánosságra hozott eredmények csak a szavazatok kis részét fejezik ki és lehetséges, hogy lényeges változások lesznek még a végső eredmény kialakulásáig.

— Elsőrendű kiviteli európai fényezett díofa íróasztal eladó: Arba Aracot 9. 7. számú lakás.

— Negyvenmillió font a Szochnut költségvetése. A Szochnut vezetősége pénteken délelőtt ülést tartott amelyen a fóló költségvetési évre 40 millió font költségvetést állapított meg. Az ülést Tel-Avivban tartották. Berl Locker vezetése mellett, akinek javaslatára a vezetőség nem választott kincstárnokot a lekészönt Jicchak Grünbaum helyett. A kincstárnoki teendőket egyelőre Berl Locker látja el. Grünbaum utódját a Szochnut decemberben tartandó összehívott ülésén Jeruzsálemben fogják megválasztani.

* A tel-avivi Ordentlich-étterem (King-George ucca 12) ma, hétfőn és holnap, kedden zárva lesz.

— Halálra ítélték Nokraszi pasa merénylőjét Kairóból jelentik: A katonai törvényszék halálra ítélte Abdel Medzsid Ahmed Hasszan 22 éves állatorvosi főiskolai hallgatót aki 1948 december 28-án megölte Nokraszi pasa egyiptomi miniszterelnököt. A merénylet ügyében perbe fogott másik 23 vádlott ügyében október 13-án hirdetik ki az ítéletet.

Jó és új könyveket olvashat JAMBOR ELISEVA kölcsönkönyvtárában. Tel-Aviv, Allenby 84 (az udvarban)

— Három évi kényszermunkára ítélték egy vérengző keretlegényt. A debreceni népbíróság most tárgyalta Kocsmár Gyula földműves, volt keretlegény büntnyét. Kocsmár a 6-5 munkaszolgálatos századnál szolgált. Püspökladányból kísérte ki a munkaszolgálatosokat orosz hadművelési területre. Kocsmár válogatott módon kizozta a munkaszolgálatosokat. Bántalmazta őket. Maya községben résztvevő egy munkaszolgálatos kivégzésében, ő lötte tarkón. Azzal védekezett, hogy parancsnoka dr Pásztor Jó-zsef parancsát teljesítette. Kocsmárt meg 1945ben elfogták. de akkor megszökött és három év múlva 1948 végén fogták el újra. A népbíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után emberek törvénytelen kivégzése miatt Kocsmárt háromévi kényszermunkára ítélte. Az ügyész súlyosbításért felelőztetett.

Jeruzsálem ünnepi hangulatban várja az ország minden részéből érkező zarándokokat

Tizezrek látogatnak el Dávid-király sírjához

Szukkot alkalmából Jeruzsálemben az emberek tízezerrel zarándokolnak el a Cion-hegyre, hogy hagyományos látogatást tegyenek Dávid király sírjánál. — Szombaton, Szukkot első napján tízezer ember volt a sírnál. A városban nagy előkészületek folynak a hétfői zarándok csoport fogadására. Tel-Avivból és az ország különböző részeiből sok ezer ember jelentkezett a zarándokuttra. Haifa-ról reggel 7 órakor külön vonat indul, amely Tel-Avivba hozza az utasokat, ahonnan autón folytatják útjukat Jeruzsálemba. Tel-Avivból a Bilu-iskola melletti térségen, a Rotschild sugárton Gyülekező a zarándokok és a menet a Rothschild uton és a Herzl uccán keresztül

fordul a Jeruzsálemi országuttra, amelynek keresztelődésénél csatlakozni fog a menet a déli falvak zarándokcsoportja is.

A menetet déli egy órára várják Jeruzsálem Romema városrészébe. Onnan a menet a Herzl és Dávid Hémelech uccán keresztül a Jeshurun-templomig halad, ahol Uziel forábbi fogadja az érkezőket. A templomban innapélyesen átadják a gálat országából megmentett kezszereket, majd délután 5 órakor az egyik Herzl uccai templomban a vallásügyi minisztérium által rendezett ifjúsági ünnepségen vesznek részt a zarándokok.

Az izraeli tisztviselők tiltakoznak a németeknek az internacionáléba való felvétele ellen

Az izraeli tisztviselők szervezetének központi bizottsága, amely a tisztviselők szakmai internacionáléjához tartozik, erőlyesen tiltakozott az internacionálé kilencedik kongresszusának határozata ellen, hogy a német tisztviselőket felvegyék az internacionáléba. A tel-avivi tisztviselő-központ az internacionálé főtákarágához intézett levelében többek között a következőket írja:

„Mi, a zsidó nép gyermekei, amelynek hatmillió tagját — nőket, gyermekeket,

csecsemőket — a németek hidegvérrel meggyilkolták, nem felejtjük el, hogy ez a tömeggyilkosság a német munkások és tisztviselők milliói tömegében egyáltalán nem váltott ki tiltakozást.”

„Kérjük, juttassák el a fenti határozat elleni tiltakozásunkat a nemzetközi föderációhoz tartozó valamennyi csoporthoz, ugyszintén az összes delegátusokhoz, akik a fenti kongresszuson résztvettek.”

Létrejött a megállapodás a Joint és a kormány között

A beteg és támogatásra szoruló ölék közös megsegítésére — Ma nyílt meg Párisban a szervezet évi közgyűlése.

PÁRIS. (Sta). Ma nyílt meg Párisban a Joint rendes évi konferenciája, amelyen jelen lesznek Joe Schwarz és Moshe Levit, a Joint igazgatói, valamint az intézmény Európa 18 országában működő fiókjaiknak vezetői. A konferencián ezutal az Egyesült Államok és Kanada zsidó segélyszervezetek vezetői is részt vesznek.

Levit és Schwarz igazgatók tegnap nyilatkozatot adtak, amelyben közölték, hogy az izraeli kormánnyal és a Szochnut vezetőségével megállapodást létesítettek 15 millió dollár alap létesítésére a beteg és támogatásra szoruló ölék részére. Az alap minimális működési idejét 15 hónapban állapították meg. A 15 millió dollár felét a Joint, másik felét pedig az izraeli kormány és a Szochnut fogja szolgáltatni. A kor-

mány föddel és épületekkel fog résztvenni az alapon.

A Joint — mondja a nyilatkozat — büszke erre az új szerepére Izraelben. Mint a zsidók segélyezését szolgáló amerikai szociális szervezet, a Joint 35 éven keresztül a világ minden pontján segített zsidó férfiakon nőkon és gyermekeken. Az Izraelbe indult különleges ölécsoportok támogatásán kívül a Joint eddig nem vállalt magára olyan segélyakciót a szentföldön, amelyre annak újjaszületésével most lehetősége nyílt. A Joint teljes felelősséggel itéli meg a történelmi fordulatot és nagy örömmel üdvözli ezt az új feladatát, amelyet a Szochnut tal és a kormánnyal egyetértésben fog végrehajtani.

Tizenöttagu vizsgálóbizottságot küld Izraelbe az amerikai gyűjtőakció

A bizottság jelentést fog tenni a Gyűjtőakció november 15-én összeülő konferenciájának

NEW-YORK. (Sta). Az Egyesült Gyűjtőakció november 25-én tartja meg országos konferenciáját, amelyen három napon keresztül a következő évi munkaprogramról fognak tárgyalni. A konferenciát azért hívják össze, hogy megtárgyalják azokat a sürgős tennivalókat, amelyekre az izraeli allija- és fejlesztési program megvalósítása céljából 1950-ben szükség lesz. A Gyűjtőakció részéről William Rosenwald, Rottenberg bíró és Jona Weisz rabbi közölte a sajtóval, hogy a konferencia Atlantic Cityben fog összeülni és azon ismeretni fogják az izraeli teljesítményekről és szükségletekről szóló jelentéseket. Ezekből a jelentésekből ki fog derülni hogy miként vált az új demokratikus zsidó állam sokszázezer európai és északafrikai hontalan zsidó letelepítési és újépítési központjává.

NEW-YORK. (Sta). Az Egyesült Gyűjtőakció 12 tagu küldöttsége október 15-én Izraelbe indul, hogy Ben Gurion miniszterelnökkel és Kaplan pénzügyminiszterrel valamint más kormányfőfiakkal az allija be fogadásával járó jövő évi anyagi szükségletekről tárgyaljon. A csoporthoz, amely mintegy a Gyűjtőakció „gazdasági vizsgálóbizottságának” szerepét fogja betölteni. — Harry Grünstein, Németország amerikai övezetének zsidó tanácsadója Párisban csatlakozik. Azt hiszik, hogy a csoport tagjai 10 napot töltenek Izraelben, ahol a kormány tagjai kívül a Szochnut vezetőségével is tárgyalni fognak. Az Egyesült Álla-

mokba való visszatérésük után jelentést fognak tenni vizsgálataikról és megbeszéléseikről az Egyesült Gyűjtőakció konferenciájának. A bizottság tagjai: Jack Willer és neje Jozsef Maser, Henry Bernstein, Smuel Rottenberg, Julian Wanetzki, Smel Doroff, Josef Meyerhoff, Sol Lookman, M. Dubinski és Henry Montor.

Csütörtökön ül össze Genfben a nemzetközi egészségügyi konferencia

amelyet eredetileg Alexandriában kellett volna megtartani

Genf (STA). — Az UNO egészségügyi világszervezetének közkeleti regionális konferenciája október 12-én ül össze Genfben. A konferenciát eredetileg Alexandriában szeptember 12-én kellett volna megtartani, a szervezet 1948-ban tartott közgyűlésének ama határozata értelmében, hogy Alexandriában a Közkeleti számára kerületi hivatalat fog felállítani. Az egészségügyi világszervezet vezetői és az egyiptomi kormány között folyt hosszúságú tárgyalások után kiderült, hogy az egyiptomi kormány nem tudja biztosítani azokat a biztonsági és egyenlőségi feltételeket, amelyek szükségesek a meghívott tagállamok, köztük az izraeli küldöttségnek szabad vitái számára. Ennek következtében úgy döntöttek, hogy a konferenciát Genfben, az egészségügyi

— Autoszerencsétlenség áldozata lett az angliai zsidó hitközségek egyik vezetője. Londonból jelentik: Lewis I. Hydelman, a Board of Deputies védelmi bizottságának elnöke tegnap közlekedési szerencsétlenség következtében meghalt.

— Haifai élelmiszerradagok: 100 gram margarin a 27-táv, 6 belföldi tojás gyermeknek, 3 felpötteknek a 30-táv szelvényre. Vaját csak betegek kapnak az orvos-egyesület igazolására. A heti tejadag: 2 és fél liter csecsemőknek, másfél liter gyermekeknek és háromnegyed liter felnőtteknek. Polytatók gyermekek részére 300 gram paradicsom osztása. 200 gram hus a 30-bét szelvényre.

HARISNYA-SZEMFELSZEDÓNÓ, azonnal felvétetik. Beck Haifa, Hábankin 17. Allenby sarok.

— Közvetlen telefonkapcsolat Csehszlovákia és Izrael között. Hivatalosan jelentik: Vasárnap megnyílt a közvetlen telefonkapcsolat Csehszlovákia és Izrael között. Az első beszélgetést Izrael prágai konzulja, Rafael Ben-Salom folytatta le a külügyminisztérium jogszólav és cseh osztályának vezetőjével Z. Sackkal.

Fémnyomót
keres
PAL-BEL
TEL-AVIV, SALAMEH 9.

RÁDIÓ

6.45: Máh tovu, 6.50: torna, 7: hírek, és élelmészeti hírek, 7.15: klasszikus zene, 7.45: Joan Hammond szopránénekese. no hangversenye, 10.30: idegen népek dalaiból, 11: operaszíndarabok, 12: délvideki zene, 12.30: új hanglemezek a kórházak és üdülőtelepek műsorában, 13: a Kol Jisráél ének-hangversenye katonák számára, 13.30: hírek, 13.45: a házasszony rovata, 14: angol hírek, 14.15: keleti zene az arab műsor keretében (Rachmim Áám előadásában), 15: francia hírek, 16: szórakoztató zene, 16.30: Samuel Berber szerzeményei hanglemezeiről, 17: a Kol Jerusoláim zenekarának hangversenye Chanan Schlesinger vezényletével (Sztocsevszky: Keleti tánc; Joel Engel: A zsidók, Eli Goren hegedűszólójával; Chanan Schlesinger: Szukkotí dala; Gnessin: Táncok a „Revizor”ból), 17.30: a Kol Jerusoláim könnyű klasszikus zenei műsora és természetrajzi előadása, 17.30: a Kol Jisráél Haydn-hangversenyorozatának folytatása (8-as számú Mi-major és 9. számú Si-major teret, Moshe Parness, Rina Kun és M. Lusztig előadásában), 18: hírek, 18.30: a Kol Jerusoláim hanglemezei és előadás a Jordán völgyéről, 18.30: a Kol Jisráél ifjúsági adása, 19: munkásrova, 19.45: Tenách-részletek (Dyvré Hájám II. 27—28, csak középhullámon), 20: a Kol Jisráél katonarovata, 20.30: hírek, 20.45: a Kol Jerusoláim heti falrudleckéje, 20.45: Mirjam Janovska szoprán énekesnő zsidó dalműsora a Kol Jisráél házi triójának közreműködésével, 21.10: Caesar Franck: Szonáta hegedűre és zongorára, Elj Goren (hegedű) és Avigdor Reiss (zongora) előadásában, 21.45: Dov Szdan, Simon Finkel és Ábrahám Vilkomirsky műsora Saul Osernichovskij halálának hatodik évfordulójára, 22.15: jiddisnyelvű adás a gálat részére, 22.30: angol hírek, 22.45: kedvenc hanglemezek, 23: hírszövegfoglalás, 23.05: kedvenc hanglemezek.

világszervezet állandó központjában tartják meg. A konferencián, amelynek célja, hogy általános munkatervet dolgozzon ki a közkeleti közegészségügy számára, a következő államok vesznek részt: Franciaország, amely gyarmatait képviseli, Egyiptom, Abesszinia, Irák, Irán, Izrael, Libanon, Pakisztán, Szaudia, Szíria, Törökország és Transzjordánia. Izrael, dr. G. Meir professzor és dr. A. Malchi az egészségügyi minisztérium megbízottai, valamint M. Káhane, Izrael állandó delegátusa az UNO genfi hivatala mellett, képviselik.

Nyomatott az UJ KELET nyomdájában, Tel-Aviv, Schlesinger ucca 9. Tel. 29—98